

Nota voor Burgemeester en Wethouders

Team:

Onderwerp:

Uitvoeringsplan Preventie en Handhaving Alcohol 2024

Notagegevens

Bestuursorgaan	: B-en-W 7-05-2024
Notanummer	: 2024-357
Datum	: 7-05-2024
Programma	: 08 - Meedoen
Portefeuillehouder	: Wethouder De Geest,
Bijlage(n)	: 20240423 Uitvoeringsplan_preventie en handhavingsplan Alcohol 2024.pdf

Parafering

24-04-2024: Wethouder
24-04-2024: Programmamanager Meedoen (Welzijn, Zorg en Sport)

Agendering

* 26-04-2024: Gemeentesecretaris/algemeen directeur

Definitieve akkoord

7-05-2024

B & W d.d.: 7-05-2024

Besluit

1. Het uitvoeringsplan Preventie en Handhaving Alcohol 2024 vast te stellen
2. De raadsmededeling vast te stellen
3. De stukken aan te bieden aan de raad

De nota en het besluit openbaar te maken

Inleiding

Het 'Preventie- en handhavingsplan Alcohol 2024-2027' is vastgesteld door de raad op 24 januari 2024. Hierin staat beschreven hoe we de komende jaren gaan werken aan alcoholpreventie en handhaving op de Alcoholwet. De kern van dit plan:

We versterken onze preventieve aanpak en onze handhaving van problematisch alcoholgebruik. We willen dat inwoners meer de eigen regie pakken op hun gezondheid, óók met betrekking tot alcoholgebruik, om problematisch alcoholgebruik te voorkomen. De focus ligt op meer integraal samenwerken binnen de gemeentelijke organisatie en samen met externe partners (onder andere GGD IJsselland, Tactus, Raster, horeca en politie). Samen zetten we ons in op vijf doelstellingen: geen alcoholgebruik onder de 18 jaar, minder overmatig en zwaar alcoholgebruik boven de 18 jaar, geen alcoholgebruik tijdens de zwangerschap, de bewustwording van het eigen drinkgedrag en de effecten daarvan neemt toe, meer aandacht vanuit zorg en welzijn voor de risico's van alcohol voor ouderen.

In dit plan is opgenomen dat er jaarlijks een uitvoeringsplan wordt opgesteld met daarin de prioriteiten voor dat jaar. Bijgevoegd het Uitvoeringsplan Preventie- en handhavingsplan 2024. Hierin geven we per doelstelling aan welke

activiteiten en projecten gepland zijn om uit te voeren in 2024. Dit jaar doen we o.a. het volgende: focus op de doelgroep jongeren en hun omgeving (ouders, school), inzet campagnes (bijv. 'Ik Pas'), beperken reclame uitingen alcohol, voorlichting en preventieve aanpak organiseren bij sportverenigingen en horeca, inzet Halt-loket, controles door politie en boa's in de horeca, specifieke communicatie gericht op ouderen m.b.t. het risico van overmatig alcoholgebruik.

Beoogd maatschappelijk resultaat

Een positieve bijdrage leveren aan de gezondheid van inwoners van Deventer door verantwoord alcoholgebruik.

Kader

Alcoholwet

Dichtbij, betrokken & bevlogen, Bestuursakkoord 2022-2026

Wijkgericht werken aan gezondheid, beleidskader 2023-2026

Integraal plan van aanpak GALA 2024-2026

Preventieplan Sociaal Domein (februari 2023)

Van Wieg naar werk 6.0 (2023-2026)

Convenant Gastvrij, Veilig en Gezond Uitgaan (februari 2022)

Gezond Samen Leven, Bestuursagenda Publieke gezondheid 2023-2027 (regionaal)

Strategische Veiligheidsagenda (2023)

Algemene Plaatselijke Verordening Deventer

Motie beperking alcoholreclames

Betrokken partijen en participatie

Bijgevoegd uitvoeringsplan 2024 is gebaseerd op het beleidsplan en is opgesteld door de gemeente (Toezicht en Handhaving, Gezondheidsbeleid) in samenwerking met de ketenpartners (o.a. GGD IJsselland, Tactus, Politie, Horeca). Ook informeren we niet-commerciële voorzieningen (buurthuizen, speeltuin- en sportverenigingen) over de eisen die de Alcoholwet stelt en hoe de gemeente gaat handhaven. We gaan in gesprek over de wijze waarop zij zich hierop kunnen voorbereiden en geven hen daarvoor de benodigde tijd.

Toelichting op participatiebeleid

Argumenten voor en tegen

Voor: het uitvoeringsplan beschrijft concreet op welke wijze wordt gewerkt aan het bereiken van de geformuleerde doelstellingen die zijn genoemd in het beleidsplan.

Tegen: niet alle acties kunnen uitgevoerd worden, er is een prioritering aangebracht.

Financiële consequenties en dekking

Vanuit GALA/SPUK is voor 2024 € 20.000 beschikbaar voor vroegsignalering alcoholproblematiek. Indien nodig kan de bijdrage vanuit GALA/SPUK verhoogd worden (vanuit mogelijkheid om tussen de thema's 15% over te hevelen) voor 2024.

Vanuit het programma Veiligheid, kostenplaats Integrale Veiligheid, wordt voor 2024 € 16.500 bekostigd voor een nalevingsonderzoek. De kosten voor de uitvoering van handhaving in 2025 worden meegenomen in de voorjaarsnota bij het programma Veiligheid.

Openbaarmaking en communicatie

Na het collegebesluit worden de stukken openbaar gemaakt.

Aanpak en uitvoering

De genoemde projecten en acties in het uitvoeringsplan worden verder ontwikkeld en uitgevoerd. Bij elke actie staat vermeld wie de partners zijn, het beoogd resultaat en het tijdpad. Hiermee wordt een bijdrage geleverd aan het bereiken van de doelstellingen die zijn beschreven in het 'Preventie- en handavingsplan alcohol'. Deze zijn benoemd in de inleiding van dit collegevoorstel.

RAADSMEDEDELING

Onderwerp	Uitvoeringsplan Preventie en Handhaving Alcohol 2024		
Nummer	2024-357	Portefeuillehouder	Wethouder De Geest,
Team	DEV-BLD-MO	Datum	7-05-2024

Inleiding

Het beleidsplan 'Preventie- en Handavingsplan Alcohol 2024-2027' is vastgesteld door de raad op 24 januari 2024. In dit plan is opgenomen dat er met ingang van 2024 jaarlijks een uitvoeringsplan wordt opgesteld. Bijgevoegd uitvoeringsplan 2024 is gebaseerd op het beleidsplan en is opgesteld door de gemeente (Toezicht en Handhaving, Gezondheidsbeleid) in samenwerking met de ketenpartners (o.a. GGD IJsselland, Tactus, Politie, Horeca). Ook informeren we niet-commerciële voorzieningen (buurthuizen, speeltuin- en sportverenigingen) over de eisen die de Alcoholwet stelt en hoe de gemeente gaat handhaven. We gaan in gesprek over de wijze waarop zij zich hierop kunnen voorbereiden en geven hen daarvoor de benodigde tijd. Het college heeft dit uitvoeringsplan vastgesteld.

Kader

Alcoholwet

Dichtbij, betrokken & bevlogen, Bestuursakkoord 2022-2026

Wijkgericht werken aan gezondheid, beleidskader 2023-2026

Integraal plan van aanpak GALA 2024-2026

Preventieplan Sociaal Domein (februari 2023)

Van Wieg naar werk 6.0 (2023-2026)

Convenant Gastvrij, Veilig en Gezond Uitgaan (februari 2022)

Gezond Samen Leven, Bestuursagenda Publieke gezondheid 2023-2027 (regionaal)

Strategische Veiligheidsagenda (2023)

Algemene Plaatselijke Verordening Deventer

Motie beperking alcoholreclames

Kern van de boodschap

Met de uitvoering van de projecten en acties die zijn opgenomen in het uitvoeringsplan een positieve bijdrage leveren aan de gezondheid van inwoners van Deventer door verantwoord alcoholgebruik. De focus ligt op de doelgroep jongeren en hun omgeving (ouders, school), inzet campagnes (bijv. 'Ik Pas'), beperken reclame uitingen alcohol, voorlichting en preventieve aanpak organiseren bij sportverenigingen en horeca, inzet Halt-loket, controles door politie en boa's in de horeca, specifieke communicatie gericht op ouderen m.b.t. het risico van overmatig alcoholgebruik.

Nadere toelichting

De genoemde projecten en acties in het uitvoeringsplan worden verder ontwikkeld en uitgevoerd. Bij elke actie staat vermeld wie de partners zijn, het beoogd resultaat en het tijdpad. Hiermee wordt een bijdrage geleverd aan het bereiken van de doelstellingen benoemd in het 'Preventie- en handavingsplan alcohol':

1. Geen alcoholgebruik onder de 18 jaar
2. Minder overmatig en zwaar alcoholgebruik boven de 18 jaar
3. Geen alcoholgebruik tijdens de zwangerschap
4. De bewustwording van het eigen drinkgedrag en de effecten daarvan neemt toe
5. Meer aandacht vanuit zorg en welzijn voor de risico's van alcohol voor ouderen

We informeren niet-commerciële voorzieningen (buurthuizen, speeltuin- en sportverenigingen) over de eisen die de Alcoholwet stelt en hoe de gemeente gaat handhaven. We gaan in gesprek over de wijze waarop zij zich hierop kunnen voorbereiden en geven hen daarvoor de benodigde tijd.

Vanuit GALA/SPUK is voor 2024 € 20.000 beschikbaar voor vroegsignalering alcoholproblematiek. Indien nodig kan de bijdrage vanuit GALA/SPUK verhoogd worden (vanuit mogelijkheid om tussen de thema's 15% over te hevelen) voor 2024. Vanuit het programma Veiligheid, kostenplaats Integrale Veiligheid, wordt voor 2024 € 16.500 bekostigd voor een nalevingsonderzoek. De kosten voor de uitvoering van handhaving in 2025 worden meegenomen in de voorjaarsnota bij het programma Veiligheid.

Uitvoeringsplan

Preventie en handhaving alcohol

| 2024 |

gemeente
Deventer

Inleiding

De gemeenteraad stelde op 24 januari 2024 het 'Preventie- en handhavingsplan Alcohol 2024-2027' vast. In dit plan staat beschreven hoe we de komende jaren werken aan alcoholpreventie en handhaving op de Alcoholwet. Hiermee voldoen we aan de wettelijke verplichting op grond van de Alcoholwet. We sluiten aan bij de inhoud van ons beleidskader 'Wijkgericht werken aan gezondheid 2023-2026' en het 'Integraal plan van aanpak Deventer GALA (Gezond en Actief Leven Akkoord)' met betrekking tot vroegsignalering alcoholproblematiek. Op het gebied van handhaving sluiten we aan op de Strategische Veiligheidsagenda aangaande het onderwerp Evenementen en Veilig Uitgaan.

In het 'Preventie- en handhavingsplan Alcohol 2024-2027' is vastgelegd dat er jaarlijks een uitvoeringsplan wordt opgesteld. Dit document beschrijft de actiepunten voor 2024, gebaseerd op het beleidskader. Dit uitvoeringsplan is samen met ketenpartners ontwikkeld. Niet alle voornemens kunnen onmiddellijk gerealiseerd worden, maar dit plan biedt inzicht in de prioriteiten.

Ambitie

De gemeente streeft ernaar dat haar inwoners gezond, veilig en kansrijk kunnen opgroeien. Alcoholgebruik vóór het 18e jaar hoort daar niet bij. Jongeren, (jong)volwassenen en ouderen willen we meer bewust maken van hun alcoholgebruik. We willen dat inwoners meer de eigen regie pakken op hun gezondheid, óók met betrekking tot alcoholgebruik, om problematisch alcoholgebruik te voorkomen. Ook zetten wij ons, in lijn met de landelijke doelstellingen, in om alcoholgebruik tijdens de zwangerschap tegen te gaan.

Een sociale- en fysieke omgeving die uitnodigt en stimuleert tot het gewenste gedrag is ondersteunend aan deze ambitie. Daarom zetten wij in op een adequate naleving van de Alcoholwet, het versterken van de sociale omgeving rondom jongeren en (jong)volwassenen en het faciliteren van een fysieke omgeving die gezond gedrag stimuleert.

Doelstellingen

Met de geformuleerde doelstellingen geven we richting aan onze ambitie. In het beleidskader zijn de volgende vijf doelstellingen geformuleerd:

1. Geen alcoholgebruik onder de 18 jaar
2. Minder overmatig en zwaar alcoholgebruik boven de 18 jaar
3. Geen alcoholgebruik tijdens de zwangerschap
4. De bewustwording van het eigen drinkgedrag en de effecten daarvan neemt toe
5. Meer aandacht vanuit zorg en welzijn voor de risico's van alcohol voor ouderen

Participatie

De plannen voor 2024 zijn in samenspraak met onze ketenpartners, die deel uitmaken van het kernteam alcoholmatiging, ontwikkeld. Hierbij waren beleidsadviseurs op het gebied van gezondheid, veiligheid, jeugd en onderwijs, ondernemen en vergunningen, een handhavingsjurist, toezichthouders op de Alcoholwet, de coördinator toezichthouders, de afdeling communicatie, de GGD, politie, Tactus en Raster betrokken. Eerder verkregen input uit diverse overleggen en de raadsessies is eveneens in dit plan verwerkt.

Monitoring en evaluatie

Tijdens de vergaderingen van het kernteam Alcoholmatiging en het stakeholdersoverleg wordt de voortgang van het uitvoeringsplan besproken. Tevens worden de inzet en het proces geëvalueerd. Aan het einde van het jaar wordt geanalyseerd welke acties zijn uitgevoerd en welke resultaten zijn behaald. Hierbij wordt vastgesteld welke doelstellingen voor 2024 volledig, gedeeltelijk of niet zijn behaald. Daarnaast wordt een overzicht bijgehouden van de handhaving op de Alcoholwet, inclusief controles, bevindingen en de genomen maatregelen. De verbeterpunten en inzichten die hieruit voortkomen, worden meegenomen bij het opstellen van het uitvoeringsplan voor het volgende jaar. Dit wordt gedeeld met het college en de gemeenteraad.

Communicatie(plan)

Het communicatieplan vormt een belangrijk onderdeel van het beleid. In de agenda is opgenomen dat nog op korte termijn voor dit jaar een communicatieplan wordt opgesteld in samenwerking met de ketenpartners en onze afdeling communicatie dat in lijn is met de gestelde prioriteiten uit ons preventie- en handhavingsplan. Ook informeren we niet-commerciële voorzieningen (buurthuizen, speeltuin- en sportverenigingen) over de eisen die de Alcoholwet stelt en hoe de gemeente gaat handhaven. We gaan in gesprek over de wijze waarop zij zich hierop kunnen voorbereiden en geven hen daarvoor de benodigde tijd.

Leeswijzer

In hoofdstuk 1 is een opsomming van de activiteiten gemaakt die in 2024 worden uitgevoerd die bijdragen aan de geformuleerde doelstellingen uit ons beleid. Dit zijn deels doorlopende/terugkerende activiteiten en deels nieuwe activiteiten waarvan de timing op voorhand lastig in te schatten is. In hoofdstuk 2 is een format opgenomen waarin de overige activiteiten per maand beschreven staan.

H1. Activiteiten per doelstelling

In samenspraak met onze partners is per doelstelling bepaald welke activiteiten prioriteit krijgen in 2024. In onderstaand overzicht, dat ook in het Preventie- en Handhavingsplan 2024-2027 is opgenomen, zijn de prioriteiten aangegeven in het groen. Ook zijn er nieuwe activiteiten geïnitieerd door het kernteam alcoholmatiging, deze zijn in het blauw weergegeven. Onder de noemer 'overige acties' (hoofdstuk 2) zijn acties opgenomen die per maand ingepland zijn en waarbij de gemeente de regie heeft vanuit preventie en veiligheid.

Doelstelling 1: geen alcoholgebruik onder de 18 jaar

Alcoholgebruik onder jongeren zorgt voor gezondheidsschade en alcoholproblemen op latere leeftijd. Jongeren zijn extra kwetsbaar. Niet alleen lopen ze sneller een alcoholvergiftiging op, ook zijn hun hersenen nog volop in ontwikkeling (rijksoverheid, 2024). Wij willen dat jongeren en hun ouders beter geïnformeerd en beschermd zijn tegen de gevaren van alcohol.

- Informatie gevaren alcohol als vast onderdeel van de Gezonde School Aanpak binnen het (speciaal) basisonderwijs en het voortgezet (speciaal) onderwijs.
- Weerbaarheidstrainingen
- Individuele en collectieve preventieactiviteiten, voorlichting, onderzoek inclusief contactmomenten en nabespreking en eventuele doorverwijzing door de GGD.
- In de klassen 2 en 4 worden door de GGD-gezondheidsonderzoeken uitgevoerd.
- Voorlichtingsactiviteiten voor ouders, docenten en leerlingen door Tactus. Er wordt ondersteuning geboden daar waar nodig (maatwerk) inclusief monitorgesprekken.
- Tijdens gezondheidsonderzoeken op middelbare scholen voeren jeugdverpleegkundigen van de GGD gesprekken over alcoholgebruik. Eerste- en tweedeklassers die alcohol consumeren, worden altijd doorverwezen naar een jeugdverpleegkundige voor een gesprek. Voor derde- en vierdeklassers wordt dit bepaald op basis van bijkomende factoren. Bij problematisch gebruik wordt getracht leerlingen aan te moedigen te stoppen of hulp te zoeken, bijvoorbeeld bij Moti4 van Tactus.
- De GGD stelt jaarlijks een schoolprofiel op, vergelijkt cijfers met regio's, bespreekt alcoholgebruik op school en adviseert mogelijk 'Gezonde School' programma.

Kwetsbaren/jongeren

- Tactus en Impluz bieden ondersteuning aan jongeren van verslaafde ouders.
- Tactus werkt samen met de grote jeugdzorginstellingen waar kwetsbare jongeren verblijven.
- Tactus biedt de zelfhulpgroep DJ MIK (De Jonge Mensen In Kracht) aan.
- Inzet vanuit de jeugdgezondheidszorg van GGD IJsselland.
- Tactus gaat wekelijks op een laagdrempelige manier in gesprek met jongeren (1 op 1 of in groepsverband) in buurthuizen, bij JOP's of op andere locaties waar de jeugd is.

Ouders/naasten

- Voorlichtingsactiviteiten op de school van hun kind(eren).
- Tactus biedt een cursus aan voor ouders en opvoeders met kinderen tussen de 12 en 23 jaar die problematisch alcohol drinken of te veel drugs gebruiken, overmatig gamen of gokken..
- Inzet van de methode Community Reinforcement and Family Training (CRAFT).

Voorlichting:

- We creëren bewustzijn door diverse campagnes te promoten: 'Ik Pas' (40 dagen geen druppel alcohol) en 'Zien Drinken Doet Drinken'.
- GGD, Tactus en de gemeente ondersteunen de landelijke actie 'Ik Pas'. We verspreiden campagnemateriaal in het stadhuis en bij partners in de stad, wijken en dorpen.
- Voorlichtingen (o.a. op scholen) waarbij bij sommige doelgroepen een ervaringsdeskundige wordt ingezet.
- We onderzoeken hoe we anderstaligen kunnen bereiken en welke voorlichting (voor bijvoorbeeld statushouders) hierbij passend is.
- In samenwerking tussen jeugdconsulenten, huisarts, jeugdverpleegkundigen en gemeente wordt een puberoudercafé ontwikkeld.
- Tactus en ziekenhuis Deventer werken samen bij alcoholintoxicatie. Doorverwijzingen worden opgemaakt en na doorverwijzing volgt een gesprek met ouder, kind en Tactus.
- Onze ketenpartners zetten social media in voor alcoholpreventie.

- De gemeente voert onderzoek naar de naleving van de leeftijdsgrens uit.
- Als JOGG gemeente vanaf 2023 (nog) meer inzetten op (gezondheids)preventie bij kinderen en jongeren vanuit het Project Teamfit.
- We zetten Halt-loketten in tijdens (bepaalde) evenementen in onze gemeente.
- We zetten de campagne NIX 18 in bij (para) commerciële horeca
- We gaan in gesprek met sportverenigingen en horeca om bewustwording te creëren en voorlichting te geven over regelgeving, preventie en handhaving.
- De politie en boa's handhaven bij overtredingen en excessen conform handhavingsprioriteiten en handhavingstrategie.

>> Zie ook activiteiten toezicht en handhaving in preventie- en handhavingplan.

Doelstelling 2: Minder overmatig en zwaar alcoholgebruik onder de 18 jaar

Schadelijk alcoholgebruik komt het meest voor in de leeftijdsgroep 20-29 jaar (Trimbos). In de leeftijdscategorie 18-65 jaar was tussen 2020 -2022 in Deventer een (forse) toename te zien in het aantal (%) zware- en overmatige drinkers. We willen (jong)volwassenen en ouderen meer bewust maken van hun alcoholgebruik.

- **Gezonde School Aanpak inclusief voorlichting alcoholgebruik/misbruik uitbreiden binnen het MBO.**
- Tactus biedt voorlichting en ondersteuning.
- Op het Hbo wordt middels een samenwerking tussen Impluz (GGZ), Tactus en Hogeschool Saxion cursussen aangeboden voor studenten waarvan de ouders met psychische problemen of verslavingsproblematiek kampen.

Kwetsbaren/jongeren

- Tactus en Impluz bieden ondersteuning aan jongeren van verslaafde ouders.
- Tactus werkt samen met de grote jeugdzorginstellingen waar kwetsbare jongeren verblijven.
- Tactus biedt de zelfhulpgroep DJ MIK (De Jonge Mensen In Kracht) aan.
- Inzet vanuit de jeugdgezondheidszorg van GGD IJsselland.

Ouders/naasten

- Voorlichtingsactiviteiten op de school van hun kind(eren).
- Tactus biedt een cursus aan voor ouders en opvoeders met kinderen tussen de 12 en 23 jaar die problematisch alcohol drinken of te veel drugs gebruiken, overmatig gamen of gokken.
- Tactus biedt de methode van Community Reinforcement and Family Training (CRAFT) aan. Naasten leren hierbij beter omgaan met de verslaving in hun omgeving.

Voorlichting:

- We creëren bewustzijn door diverse campagnes te promoten: 'Ik Pas' (40 dagen geen druppel alcohol) en 'Zien Drinken Doet Drinken'.
- GGD, Tactus en de gemeente ondersteunen de landelijke actie 'Ik Pas'. We verspreiden campagnemateriaal in het stadhuis en bij partners in de stad, wijken en dorpen.
- Voorlichtingen (o.a. op scholen) waarbij bij sommige doelgroepen een ervaringsdeskundige wordt ingezet.
- We onderzoeken hoe we anderstaligen kunnen bereiken en welke voorlichting (voor bijvoorbeeld statushouders) hierbij passend is.
- Onze ketenpartners zetten social media in voor alcoholpreventie.

- Als JOGG gemeente vanaf 2023 (nog) meer inzetten op (gezondheids)preventie bij jongeren vanuit het Project Teamfit.
- We zetten Halt-loketten in tijdens (bepaalde) evenementen in onze gemeente.
- We onderzoeken hoe we voorlichting in kunnen zetten bij festivals en evenementen.
- We gaan in gesprek met onze (para commerciële) horecaondernemers om een preventieve aanpak te ontwikkelen om meer bewustwording van de risico's en gevaren van (overmatig) alcoholgebruik te creëren. Goed schenken-deurbeleid is hier een belangrijk onderdeel in.
- De politie en boa's handhaven bij overtredingen en excessen.
- De politie en boa's voeren controles uit in horecagelegenheden en worden ingezet bij andere evenementen.

>> Zie ook activiteiten toezicht en handhaving..

Doelstelling 3: Geen alcoholgebruik tijdens de zwangerschap

Het gebruik van alcohol brengt risico's met zich mee voor de moeder en het (on)geboren kind in de verschillende stadia van de zwangerschap. We willen dat er meer bewustwording ontstaat over de risico's en dat er aandacht is bij partners rond dit thema bij het geboortezorgnetwerk. En daarom zetten wij ons, in lijn met de landelijke doelstellingen, in om alcoholgebruik tijdens de zwangerschap tegen te gaan.

Aanstaande ouders:

- Inzet van het programma 'Kansrijke Start'
- Inzet van het programma 'Nu niet Zwanger'

Voorlichting

- We organiseren een interactieve themabijeenkomst vanuit het netwerk Samen Gezond In Deventer over alcoholgebruik.
- Onze ketenpartners zetten social media in voor alcoholpreventie.

- Er wordt met een veelvoud aan interne en externe (netwerk)partners samengewerkt.
- Er bestaan een tal van overlegvormen waar alcoholpreventie en vroegsignalering onderwerp van gesprek is.
- Tactus voert activiteiten uit gericht op het ondersteunen van de lokale partners met betrekking tot vroeg signalering, bijvoorbeeld het uitvoeren van deskundigheidsbevordering/ training en consultatie en advies aan de lokale partners.

Doelstelling 4: de bewustwording van het eigen drinkgedrag en de effecten daarvan neemt toe

We willen dat inwoners meer de eigen regie pakken op hun gezondheid, óók met betrekking tot alcoholgebruik, om problematisch alcoholgebruik te voorkomen.

- Er bestaan een tal van overlegvormen waar alcoholpreventie en vroegsignalering onderwerp van gesprek is.
- Tussen diverse in- en externe partners wordt samengewerkt bij het uitvoeren van een effectief preventie- en handhavingbeleid.
- Er wordt samengewerkt met instellingen en grote jeugdzorginstellingen in Deventer.
- Tactus voert activiteiten uit gericht op het ondersteunen van de lokale partners met betrekking tot vroeg signalering.
- Door Tactus wordt samengewerkt met het Deventer Ziekenhuis (alcohol).
- Er wordt door Tactus geïnvesteerd in meer kennis en het borgen hiervan binnen sociale wijkteams.
- Wanneer er zorgen zijn over de veiligheid thuis, stellen de daarvoor verantwoordelijke partijen een zorgmelding op.

- Voorlichtingsactiviteiten op de school van kind(eren).
- Tactus biedt een cursus aan voor ouders en opvoeders met kinderen tussen de 12 en 23 jaar die bijv. problematisch alcohol drinken. Ouders krijgen informatie over communicatie in het gezin en praktische adviezen om anders met je kind om te gaan.
- Tactus en Impluz bieden ondersteuning aan jongeren van verslaafde ouders.
- Aanbod DJ MIK
- Daar waar ouderen vaak komen, elkaar ontmoeten aandacht voor het risico van (overmatig) alcoholgebruik. Als onderdeel van bredere informatie over een gezonde leefstijl.
- Tactus biedt ondersteuning aan ouderen aan.

- We gaan in gesprek met onze (para commerciële) horecaondernemers om een preventieve aanpak te ontwikkelen om meer bewustwording van de risico's en gevaren van (overmatig) alcoholgebruik te creëren.
- De gemeente voert onderzoek naar de naleving van de leeftijdsgrens uit en zet in op nalevingscommunicatie.
- De gemeente stimuleert alcoholverstrekkers om het personeel de verplichte training verantwoord schenken te laten volgen door het gesprek aan te gaan.
- We zijn in gesprek met de horeca om bewustwording te creëren en voorlichting te geven over preventie, regelgeving en handhaving. Dit is een vast onderwerp op de agenda van het horecaveiligheidsoverleg.
- We gaan in gesprek met sportverenigingen om bewustwording te creëren en voorlichting te geven over regelgeving, preventie en handhaving.
- We zetten de campagne NIX 18 in bij (para)commerciële horeca.
- We onderzoeken hoe we voorlichting in kunnen zetten bij festivals en evenementen.
- De politie voert periodiek alcohol- en verkeerscontroles uit.
- We onderzoeken of we een folder kunnen ontwikkelen die aan arrestanten wordt uitgereikt die (zwaar) onder invloed zijn.
- We voeren basis- en hotspotcontroles uit bij (para) commerciële horeca.

- We creëren bewustzijn door diverse (landelijke) campagnes te promoten/ondersteunen.
- GGD, Tactus en de gemeente ondersteunen de landelijke actie 'Ik Pas'. We verspreiden campagnemateriaal in het stadhuis en bij partners in de stad, wijken en dorpen.
- We onderzoeken of voorlichting en bewustwording nog meer integraal benaderd kan worden: vanuit gezondheidsperspectief, regelgeving en handhaving.
- We organiseren een interactieve themabijeenkomst vanuit het netwerk Samen Gezond In Deventer over alcoholgebruik.
- Onze ketenpartners zetten social media in voor alcoholpreventie.

- Voorlichtingsactiviteiten voor docenten door Tactus.
- Deskundigheidsbevordering van docenten en andere professionals.

Doelstelling 5: meer aandacht vanuit zorg en welzijn voor de risico's van alcohol voor ouderen

Zorg en welzijn voor de risico's van alcohol voor ouderen vinden wij belangrijk. We hebben aandacht voor dit onderwerp, zorgen voor toegespitste informatie en bieden mogelijkheid tot doorverwijzing naar ondersteuning

- Daar waar ouderen vaak komen, elkaar ontmoeten aandacht voor het risico van (overmatig) alcoholgebruik. Als onderdeel van bredere informatie over een gezonde leefstijl.
- Tactus biedt ondersteuning aan ouderen. Uit cijfers van de GGD blijkt dat bij 65+'ers in Deventer overmatig alcoholgebruik vaker voorkomt dan elders in de regio. Doel: ouderen kijken kritisch naar hun eigen alcoholgebruik en gedrag en maken bewuste keuzes ten aanzien hun gebruik.

- We onderzoeken hoe we anderstaligen kunnen bereiken en welke voorlichting (voor bijvoorbeeld statushouders) hierbij passend is.
- We organiseren een interactieve themabijeenkomst vanuit het netwerk Samen Gezond In Deventer over alcoholgebruik.

- Er wordt door Tactus geïnvesteerd in meer kennis en het borgen hiervan binnen sociale wijkteams, waardoor Tactus vaker en sneller betrokken raakt bij signalen rondom verslaving en verslavingsproblematiek in de wijk.

H2. Overige acties

Hieronder vindt u een overzicht van de overige acties die worden uitgevoerd op basis van het preventie- en handavingsplan en de doelstellingen voor 2024 waarvan het moment van uitvoering op voorhand kan worden vastgesteld. In dit overzicht staat benoemd wanneer de acties worden of zijn uitgevoerd, met wie deze acties worden uitgevoerd, wat het te verwachten resultaat is en aan welke doelstelling deze acties bijdragen. De regie van onderstaande acties ligt vooral bij de gemeente, zoals ook in de inleiding bij hoofdstuk 1 is toegelicht.

Wanneer	Actie	Regie	Met wie	Resultaat	Doelstelling ¹
Januari	Vaststelling preventie- en handavingsplan in de gemeenteraad	Gemeenteraad/ portefeuillehouder	Coördinatoren	Vaststelling beleid	1 t/m 5
	Opzetten overlegstructuren intern (domeinoverstijgend)	Coördinatoren	Ketenpartners	Rol- en taakduidelijkheid, inbedding binnen organisatie(s)	1 t/m 5
	Ervaringen andere gemeenten ophalen	Coördinatoren	Beleidsadviseurs andere gemeenten	'Good practices' ophalen en toepassen	1 t/m 5
Februari	Communicatie/vooraankondiging dat de gemeente basiscontroles gaat uitvoeren bij commerciële horeca	Coördinatoren	Vakgroep Toezicht en Handhaving en coördinator handhaving	Informereren commerciële horeca	1, 2 en 4
	Kernteamoverleg (intern)	Coördinatoren	Kernteam	Aftrap en afstemming intern	1 t/m 5
Maart	Start basiscontroles	Coördinator controles	Boa's, coördinatoren, jurist	Bewustwording en naleving wet- en regelgeving	1, 2 en 4
	Kernteamoverleg (in- en extern)	Coördinatoren	Kernteam	Zie PH-plan voor toelichting.	1 t/m 5
	Oplevering resultaten nalevingsonderzoek	Coördinatoren	Bureau Nuchter	Inzicht in naleving binnen gemeente (nulmeting)	1 en 4
	Horeca veiligheidsoverleg	Coördinatoren	Horecaondernemers, burgemeester, gemeente (preventie, toezicht en handhaving)	Bewustwording en dialoog	1, 2 en 4
April	Portefeuillehouders (hierna PH) informeren over de stand van zaken	Coördinatoren	Portefeuillehouders	PH zijn op de hoogte van de stand van zaken	1 t/m 5
	Vaststellen uitvoeringsplan 2024	Via portefeuillehouder	Coördinatoren	Inzicht in concrete acties en tijdsplanning	1 t/m 5

¹ Met deze kolom wordt aangegeven aan welke doelstelling de benoemde actie bijdraagt.

		naar gemeenteraad (informereren)			
Mei	Integraal communicatieplan ontwikkelen	Coördinatoren	Communicatieadviseur gemeente en ketenpartners	Communicatieplan	1 t/m 5
	Bijeenkomst met paracommerciële instellingen	Coördinatoren	Ketenpartners en ondernemers	D.m.v. gesprek bewustwording creëren en input ophalen	1, 2 en 4
Juni	Kernteamoverleg	Kernteam alcoholmatiging	Ketenpartners	Zie PH-plan	1 t/m 5
	Horeca veiligheidsoverleg	Coördinatoren	Horecaondernemers, gemeente	Bewustwording, gesprek en aanpak schenken/doorschenken en doornemen nalevingscijfers	1,2 en 4
	De gemeenteraad informeren over nieuw reclamebeleid waar het beperken van alcoholreclames onderdeel van uitmaakt	Portefeuillehouder (via coördinator)	Afdeling RO, economie en programma meedoen	Vanuit deze 'omgekeerde marketing' streven we ernaar op inwoners meer bewust te maken van hun leefstijl en te bewegen tot een gezonde keuze.	1 t/m 5
Juli	Controles/toezicht bij evenementen	Coördinator T&H	Boa's	Naleving wet-/regelgeving, vergunningsvoorwaarden en openbare orde	1, 2 en 4
Augustus	Controles/toezicht bij evenementen	Coördinator T&H	Boa's	Naleving wet-/regelgeving, vergunningsvoorwaarden en openbare orde	1, 2 en 4
September	Inzet Halt-loket bij evenement	Halt en coördinatoren	Politie, boa's en jongerenwerk	Preventie en repressie (jongeren tussen 12-18 direct doorverwijzen).	1, 2 en 4
	Bijeenkomst met paracommerciële instellingen	Coördinatoren	Ketenpartners	D.m.v. gesprek bewustwording creëren en input ophalen.	4 en 5
	Horeca veiligheidsoverleg	Coördinatoren	Horecaondernemers, gemeente	Bewustwording, gesprek en aanpak schenken/doorschenken	1, 2 en 4
Oktober	Cijfers enquête GGD-jongerenmonitor alcohol	GGD	-	Inzicht in cijfers trends/ontwikkelingen, meetmoment	1 t/m 5
	Drankketen in beeld krijgen	Coördinatoren	Politie, T&H en andere ketenpartners	Inzicht in drankketen, waarna hier een vervolgaanpak op ontwikkeld	1,2 en 5

	Lokaal plan van aanpak voorkomen alcoholgebruik en – misbruik jongeren gereed	Coördinatoren	Sportbedrijf (Lokale JOGG-regisseur) en overige partners in het netwerk Samen Gezond in Deventer.	kan worden In het lokale plan van aanpak JOGG (gezonde leefomgeving voor de jeugd) is specifiek voor de doelgroep jongeren uitgewerkt op welke wijze we inzetten op voorkomen alcoholgebruik/misbruik. Opm.: hierbij maakt JOGG gebruik van de expertise vanuit OKO (Opgroeien in een kansrijke omgeving). OKO is specifiek gericht op het voorkomen van alcohol- en drugsgebruik	1,2 en 5
November	Kernteamoverleg	Coördinatoren	Ketenpartners	Zie PH-plan	1 t/m 5
	Stakeholderoverleg	Coördinatoren	Ketenpartners	Zie PH-plan	1 t/m 5
	Portefeuillehouders informeren over de stand van zaken	Coördinatoren	Portefeuillehouders	Tussenstand bekend, monitoren/evalueren/bijsturen	1 t/m 5
	Vorbereiden controles naleving leeftijdsgrens (mysteryguest onderzoek)	Coördinatoren	Boa's, juristen en coördinator	Plan van aanpak voor 2025 maken	1 en 4
December	Horeca veiligheidsoverleg	Coördinatoren	Horecaondernemers, gemeente	Bewustwording, gesprek en aanpak schenken/doorschenken	1, 2 en 4

Bijlage 1: doelstellingen inclusief subdoelstellingen

Doel 1: Geen alcoholgebruik onder de 18 jaar

- a. Het percentage jongeren van 13-16 jaar (klas 2 en 4 van het voortgezet onderwijs) dat ooit een glas of meer alcohol heeft gedronken daalt:
  - in klas 2 - van 10% in 2021 naar 8% in 2027
  - in klas 4 - van 40% in 2021 naar 35% in 2027
  - in totaal - van 26% in 2021 naar 22% in 2027
- b. Het percentage jongeren van 13-16 jaar dat de afgelopen 4 weken gedronken heeft daalt:
  - in klas 2 - van 12% in 2021 naar 10% in 2027
  - in klas 4 - van 39% in 2021 naar 35% in 2027
  - in totaal - van 26% in 2021 naar 22% in 2027
- c. Het percentage jongeren dat in de afgelopen 4 weken dronken/aangeschoten is geweest daalt:
  - in klas 2 - van 3% in 2021 naar 2% in 2027
  - in klas 4 - van 23% in 2021 naar 20% in 2027
  - in totaal - van 13% in 2021 naar 11% in 2027
- d. Het percentage jongeren van 13-16 jaar dat de afgelopen 4 weken gebinged heeft daalt:
  - in klas 2 - van 6% in 2021 naar 3% in 2027
  - in klas 4 - van 26% in 2021 naar 21% in 2027
  - in totaal - van 16% in 2021 naar 12% in 2027
- e. De naleving van de leeftijdsgrens van alcoholverstreking is in 2027 90%
De doelstellingen van de gemeente met betrekking tot de naleving van de leeftijdsgrens voor de verkoop van alcohol zullen worden afgeleid van het Nationaal Preventieakkoord. De ambitie van het Nationaal Preventieakkoord is om in 2030 100% naleving van de leeftijdsgrens te realiseren. Het is onbekend op welk percentage de gemeente Deventer nu zit². Landelijk lag het percentage van de naleving in 2022 op 39,4%.

² De GGD Gezondheidsmonitor Jeugd vindt normaal gesproken elke vier jaar plaats. De laatste keer was in 2019. Om te onderzoeken wat de effecten zijn van de coronaperiode op bepaalde aspecten van gezondheid, welzijn en leefstijl is besloten om in het najaar van 2021 landelijk een extra onderzoek uit te voeren: de Corona Gezondheidsmonitor 2021. De eerstvolgende reguliere Gezondheidsmonitor Jeugd is voor 2023 gepland, daarna weer in 2027. De rapportages van de onderzoeken, en daarmee de resultaten, verschijnen meestal in het jaar na de uitvoering van het onderzoek. Voor de doelstellingen in dit plan houden we de reguliere onderzoeken aan.

³ Als blijkt dat de naleving van de leeftijdsgrens ver verwijderd is van onze doelstelling, moet gekeken worden wat nodig is om de doelstelling ook daadwerkelijk te kunnen behalen. Dit vraagt mogelijk om een forse investering.

- f. Betrokkenheid ouders:
  - Het percentage jongeren van 13-16 jaar waarvan de ouders het goed vinden dat hun kind drinkt daalt van 17% in 2019 naar 13% in 2027.
  - Het percentage van de ouders het afraad om alcohol te drinken stijgt van 32% naar 36% in 2027

Doel 2: Minder overmatig en zwaar alcoholgebruik boven de 18 jaar

- a. Het percentage (jong)volwassenen dat overmatig drinkt (nieuwe norm) daalt van 14% in 2020 naar 11% in 2028.
- b. Het percentage zware drinker onder (jong)volwassenen daalt van 7% in 2020 naar 5% in 2028.
- c. De naleving van niet doorschenken bij dronkenschap neemt toe naar 90% in 2027.
- d. Afname van openbare dronkenschap onder jongeren (met name tijdens uitgaansavonden in het publieke domein)

Doel 3: Geen alcoholgebruik tijdens de zwangerschap

- a. Meer bewustwording over de risico's van alcoholgebruik tijdens de zwangerschap zodat vrouwen vaker kiezen om bij de zwangerschapswens al niet of minder te drinken.
- b. Meer aandacht voor het thema alcohol bij de partners van het geboortezorgnetwerk (verloskundigen, gynaecologen, kraamzorg en jeugdgezondheidszorg).

Doel 4: De bewustwording van het eigen drinkgedrag en de effecten daarvan neemt toe

- a. (Maatschappelijke) organisaties zijn zich meer bewust van wat zij kunnen doen om alcoholgebruik in de samenleving te helpen verminderen
- b. Ouders en andere volwassenen met een voorbeeldfunctie zijn zich meer bewust dat hun houding met betrekking tot alcohol en het eigen drinkgedrag van invloed is op kinderen en jongeren.

Doel 5: Meer aandacht vanuit zorg en welzijn voor de risico's van alcohol voor ouderen

- a. Binnen de interventies voor valpreventie is er aandacht voor het risico van (overmatig) alcoholgebruik
- b. Voor ouderen van 65 jaar en ouder is er toegespitste informatie over alcoholgebruik en de mogelijkheid tot doorverwijzing naar ondersteuning.

Doelgroepen

We richten ons op de volgende doelgroepen en doen dit setting-gericht:

- Kinderen/jongeren (12 tot 18 jaar)
- (Jong)volwassenen
- Ouderen
- Ouders (van kinderen, jongeren en jongvolwassen en aanstaande ouders) en de thuisituatie
- Alcoholverstrekkers